

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

308

Szerző:

Vajda István

Cím:

Mi történt az ostromban
Budapest építészeti furcsaságaival

Forrás:

Világonap

Idő

"1945"

Személy

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székestővárosi házinyomda 1926 — 8891

Ez a ház a boldogság és az öröm anyja... Mi történt az ostrom alatt? Budapest építészeti furcsaságaival?

Az újságíró elindul, hogy megkeresse a városban azokat a furcsaságokat, amelyekre még a pészü bennszülöttek közül is csak nagyon kevesen ismernek, de amelyek mégis annyira hozzájárultak Budapest szépségéhez, hangulatához, hogy megérdemlik meglátogatásuk öket, vajon mi maradt belőlük a nagy pusztítás után?

Kevesen tudják, hogy a Mátyás Terésia tér egyik bérházának belső udvarán egy szépséges építész — ma már senki sem emlékszik a nevére — középkori lovagvár pontos mását építette fel. A vár, bástyáival, lőrésivel, kapujával ma is megvan, egy-két kisebb belsőcsel üste meg az ostromot. De sértetlen a Szentkirály utca és Rákóczi út sarkán lévő szecessziós ház is, amelyre ha feltekintünk, az épület homlokzatán a ház pontosan kicsinyített mását láthatjuk. A Molnár utca 2. számú, ma félig rombadólt ház homlokzatára a következő szöveget véste az építész: „Épültem 1896-ban.”

A József utca és Német utca sarkán, félig elbűvölve az egyik fűszeres cégére mögött, a következő szövegű emléktáblát találunk épületben: „Bologdiakörnek emlékére, 1904.” A táblán egy volt bencés diák állította, akik nyolc éven keresztül minden reggel ezen a sarkon várakoztak meg egymást iskolábanmenet. Budapest belterületének egyetlen működő kútya a Gróf Teleki Pál utca egyik bérházának udvarán van. A vörösmárványburkolású kútya ma is használják. A Thököly út 31. számú villa egyik ablakából márvány nőalak könyököl ki a kertre.

A szobor Babocsay Hermann építész feleségét ábrázolja. Az asszony minden áldott nap az ablakból ki-najolva várta haza az urát. Amikor meghalt, a férj befalaztatta az ablakot, elkészítette felesége szobrát, hogy a rajongásig szeretett asszony alakja ugyanabból az ablakból ki-najolva, most már mozdulatlanul örökre várja a hazaérő férfit. A szobor épületben van. Kevesen tud-

ják ma már, mit jelentenek a Terésia körút egyik házának homlokzatán a hatalmas arany betűk: „Magyar Figaro”. Az ezeken száz-as évek legnépszerűbb vicclapjának szerkesztője volt az épületben.

Az Alsóerdősor utcában egy nagyon csunya ember arca ma is éppen mosolyog le az egyik ház homlokzatáról az utcára. Az are Steinhardt, a nagy komikusnak az arca, aki amikor házat építtetett, saját képmását formáztatta ki az épület homlokzatán. A történethez tartozik, hogy mire a ház elkészült, a színész annyira eladósodott, hogy a házat nyomban el kellett adnia. Az Alkotás utca 13. számú ház ötödik emeletéről egy játszórúds kisfiú szobra néz le ma is a Vérmező felé. A szobor a ház építetőjének fiát ábrázolja. Az építelő a házat adósságai miatt szintén rögtön felépülése után kénytelen volt eladni. Alig sérült meg Budapest egyetlen japán stílusban épült háza a Bolyai utcában, amelynek kapuja egy szabályos márványhengere. Néhány belővest kapott csak a Margit utca 9. Bolyai, a gútszerű lakásai a török időkbeli valók. Sértetlen a Sándor utcában az egyetlen, egyébként igen csunya budapesti kényeseproszobor, amely a délről bevar-dorolt Del Medico keménysepro-család házának homlokzatát díszíti.

De hiába kereste az újságíró a Németvölgyi út mentén azt a villát, amelynek homlokzatára a következőket írták fel:

„Ez a ház a boldogság és az öröm anyja.”
Akkor, mintegy másfél évvel ez-előtt egy sovány, idegbénulásban szenvedő kis öregasszony toltak eléje kocsin, mint a ház úrnőjét, aki semmiféle magyarázattal nem volt hajlandó szolgálni a felirattal kapcsolatban. A ház az ostrom alatt teljesen kiégett s most lakatlan. Valaha az öröm és a boldogság anyja volt... Vajda István